

SFS 2001:94

Utkom från trycket
den 27 mars 2001

Lag om ändring i ärvdabalken;

utfärdad den 15 februari 2001.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om ärvdabalken²
dels att 20 kap. 12 § skall upphöra att gälla,
dels att 18 kap. 7 §, 19 kap. 2 § samt 20 kap. 1, 3, 8–9 och 11 §§ skall ha
följande lydelse.

18 kap.

7 §³ Om det i ett dödsbo ingår fast egendom som är taxerad som lantbruksenhet, skall boet ha avvecklat fastighetsinnehavet senast fyra år efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Har dödsboet förvärvat sådan egendom därefter, skall avvecklingen ske snarast möjligt.

Tillsyn över att avveckling sker utövas av den myndighet som regeringen bestämmer. Om avvecklingen inte har skett inom föreskriven tid, får tillsynsmyndigheten vid vite förelägga dödsboet att fullgöra sin skyldighet.

Tillsynsmyndigheten får på ansökan av dödsboet medge anstånd med avvecklingen, om det finns särskilda skäl. Anstånd meddelas för viss tid och får förenas med villkor.

Tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande och anstånd får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

19 kap.

2 § Till en ansökan enligt 1 § skall fogas en kopia av bouppteckningen efter den döde och, om bouppteckningen har registrerats, ett bevis om detta. Är inte bouppteckning förrättad, lämnas trovärdig uppgift om delägarna i boet och deras hemvist samt, där testamentsexekutor är förordnad, om dennes namn och hemvist.

¹ Prop. 2000/01:21, bet. 2000/01:JuU7, rskr. 2000/01:134.

² Balken omtryckt 1981:359.

Senaste lydelse av 20 kap. 12 § 1996:245.

³ Senaste lydelse 1990:1385.

1 § Bouppteckning skall förrättas senast tre månader efter dödsfallet, om inte skattemyndigheten efter ansökan inom samma tid med hänsyn till boets beskaffenhet eller av annan särskild orsak förlänger tiden.

Om dödsboanmälan och undantag på grund av sådan anmälan från skattemyndigheten att förrätta bouppteckning föreskrives i 8 a §.

3 §⁴ I bouppteckningen anges dagen för förrättningen, den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist och dödsdag. Även namn och hemvist för dem som skall ha kallats till förrättningen skall anges. För underårig skall anges födelsedatum och för arvinge skall anges hans släktskap med den döde. Arvinge skall anges även om han är utesluten från del i kvarlåtenskapen. Om den döde efterlämnar en make, skall för bröstarvingar anges om de är bröstarvingar även till maken. Kan uppgift i visst hänseende inte lämnas, skall det anmärkas.

Av bouppteckningen skall framgå vilka som närvarit vid förrättningen. Där någon som skolat kallas ej närvarit, skall vid bouppteckningen fogas bevis att han i tid blivit kallad.

8 §⁵ Bouppteckningen skall inom en månad efter det att den upprättats jämte en bestyrkt kopia ges in för registrering till den skattemyndighet som enligt 34 § första eller andra stycket lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt skall pröva frågan om arvsskatt. Finns det flera bouppteckningar, skall de ges in samtidigt och inom en månad från det den sista bouppteckningen upprättades.

En bestyrkt kopia av bouppteckningen skall förvaras hos skattemyndigheten.

Har omyndig del i boet eller är någon för vilken förvaltare enligt föräldrabalken har förordnats delägare eller finns delägare, för vilken god man skall förordnas, skall ytterligare en bestyrkt kopia ges in för varje överförmyndare som skall ha tillsyn över ifrågavarande förmynderskap, förvaltarskap eller godmanskap. Är bouppteckningen av vidlyftig beskaffenhet, behöver denna kopia omfatta endast erforderliga delar.

Är inte erforderliga kopior ingivna, skall sådana tas på boets bekostnad.

8 a § Räcker den dödes tillgångar eller, när han efterlämnar make, tillgångarna jämte hans andel i makens giftorättsgods inte till annat än begravningskostnader och andra utgifter med anledning av dödsfallet och omfattar tillgångarna inte fast egendom eller tomträtt, behöver bouppteckning inte förrättas, om dödsboanmälan görs till skattemyndigheten av socialnämnden.

Dödsboanmälan skall vara skriftlig och innehålla den dödes fullständiga namn, personnummer eller samordningsnummer enligt folkbokföringslagen (1991:481), hemvist, bostadsadress och dödsdag samt intyg, utvisande att beträffande tillgångarna föreligger fall som avses i första stycket. I anmälan skall även dödsbodelägares namn och bostadsadresser anges, om uppgifterna kan inhämtas utan avsevärd tidsutdräkt. Dödsboanmälan bör göras

⁴ Senaste lydelse 1987:231.

⁵ Senaste lydelse 1988:1255.

inom två månader efter dödsfallet. Den skall förvaras hos skattemyndigheten.

Även om dödsboanmälan gjorts, skall bouppteckning förrättas, om det begäres av dödsbodelägare eller annan vars rätt kan bero därav och denne ställer säkerhet för bouppteckningskostnaden eller om ny tillgång yppas och det därför ej längre föreligger sådant fall som avses i första stycket. Bouppteckning skall förrättas sist tre månader efter det att begäran därom gjordes och säkerhet ställdes eller den nya tillgången yppades. Om förlängning av tiden för boupptecknings förrättande äger 1 § första stycket motsvarande tillämpning.

9 § Skattemyndigheten skall se till att bouppteckning, när sådan krävs, förrättas och ges in inom föreskriven tid. Om det har försummats får skattemyndigheten vid vite förelägga viss tid eller, där bouppteckning inte skett, förordna en lämplig person att föranstalta om det. Sådant förordnande utgör inte hinder att vara god man vid förrättningen.

Skattemyndigheten skall registrera bouppteckningen och förse den med bevis om detta.

Registrering av bouppteckning får inte ske, om det inte framgår att vid bouppteckningen har gått till på det sätt som sägs i detta kapitel. Är bouppteckningen bristfällig, får skattemyndigheten med föreläggande av vite utsätta tid inom vilken bristen skall avhjälpas.

Den som är skyldig att lämna uppgift till bouppteckning får föreläggas vid vite att fullgöra sin skyldighet.

11 §⁶ I fråga om förfarandet hos skattemyndigheten och om överklagande gäller i övrigt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2001.

2. 18 kap. 7 § i den äldre lydelsen gäller fortfarande i fråga om ärenden om anstånd om ansökan har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet.

3. Vid överklagande av tillsynsmyndighetens beslut om föreläggande enligt 18 kap. 7 § skall, om beslutet har meddelats före ikraftträdandet, 18 kap. 7 § i den äldre lydelsen fortfarande gälla.

4. En dödsboanmälan eller ett ärende om registrering av bouppteckning eller tilläggsbouppteckning skall handläggas av tingsrätten om handlingen har kommit in till tingsrätten före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser gäller därvid fortfarande.

5. Regeringen får föreskriva att en annan tingsrätt än den som anges i 20 kap. 8 § i dess äldre lydelse är behörig att handlägga en dödsboanmälan eller ett ärende om registrering av bouppteckning eller tilläggsbouppteckning som har getts in till tingsrätten före ikraftträdandet. Den tingsrätt som anges i 20 kap. 8 § i dess äldre lydelse skall då lämna över ingivna handlingar till den tingsrätt som skall handlägga ärendet samt underrätta ingivaren om överlämnandet. Sedan en bouppteckning eller tilläggsbouppteckning har registrerats, skall en kopia av handlingen sändas för förvaring till den tingsrätt som anges i 20 kap. 8 § i dess äldre lydelse. En kopia av handlingen skall förvaras även hos den beslutande tingsrätten. Dödsboanmälan skall

⁶ Senaste lydelse 1990:1385.

sändas för förvaring till den tingsrätt som anges i 20 kap. 8 § i dess äldre lydelse. En kopia av dödsboanmälan skall förvaras hos den tingsrätt som handlagt dödsboanmälan.

6. Har en ansökan om registrering av en bouppteckning eller tilläggsbouppteckning getts in till tingsrätten före ikraftträdandet och har genom ett beslut som vunnit laga kraft ansökan avvisats, registrering vägrats eller ett beslut om registrering upphävts, skall den skattemyndighet som är behörig enligt 20 kap. 8 § i dess nya lydelse i fortsättningen handlägga frågan om registrering.

7. Har en tingsrätt före ikraftträdandet förelagt vite enligt 20 kap. 9 § första stycket i dess äldre lydelse utan att vitet har dömts ut, skall beslutet när fråga är om utdömande av vite anses vara ett beslut som har meddelats av den skattemyndighet hos vilken bouppteckningen eller tilläggsbouppteckningen enligt 20 kap. 8 § i dess nya lydelse skall ges in.

På regeringens vägnar

THOMAS BODSTRÖM

Dag Mattsson
(Justitiedepartementet)